

LAUREACI KONKURSU
ZYGMUNTA GLOGERA

Pierwsza edycja (1983)

NAGRODA I STOPNIA: zespół redakcyjny *Dzieł wszystkich Oskara Kolberga*: **prof. dr hab. Józef Burszta**, **prof. dr hab. Julian Krzyżanowski** (pośmiertnie), **Helena Kapeluś**, **Elżbieta Miller**, **Danuta Pawlak**, **Agata Skrukwa**, **Jadwiga Sobieska**, **Medard Tarko**, **Maria Turczynowiczowa**.

NAGRODA II STOPNIA: **Henryk Syska** — znany pisarz i niestrudzony badacz Kurpiowszczyzny.

NAGRODA III STOPNIA: **Józef Mroczek** (pośmiertnie) — za książkę *Zambrów. Zarys dziejów*.

NAGRODY SPECJALNE: **Helena Czernekowa** — za książki i czasopisma poświęcone ziemi łomżyńskiej oraz za wieloletnią pracę w Łomżyńskim Towarzystwie Naukowym im. Wagów; **Jadwiga Chętnikowa** — za troskliwą opiekę i wspieranie rozwoju Skansenu Kurpiowskiego im. Adama Chętnika w Nowogrodzie.

Druga edycja (1986)

NAGRODY I STOPNIA: **prof. dr hab. Anna Kutrzeba-Pojnarowa** oraz **prof. dr hab. Bohdan Baranowski** — za całokształt działalności naukowej i popularyzatorskiej.

NAGRODA II STOPNIA: **dr Teresa Komorowska** — za książkę pt. *Gloger*.

NAGRODA SPECJALNA: **Tadeusz Górski** — twórca prywatnego Muzeum Leśnictwa.

Trzecia edycja (1987)

NAGRODA I STOPNIA: **prof. Czesław Hernas** — za dorobek w dziedzinie historii literatury staropolskiej oraz folklorystyki, badań nad literaturą ludową i popularną.

NAGRODY II STOPNIA: **prof. Wanda Paprocka** — za książkę *Kultura i tradycja ludowa w polskiej myśli humanistycznej XIX i XX wieku* oraz za dorobek naukowy w dziedzinie badań kultury i sztuki ludowej; **Adam Dobroński** — za prace naukowe poświęcone regionowi łomżyńskiemu.

NAGRODY SPECJALNE: **Paweł Olszewski**; **Muzeum Pożarnictwa w Szczuczynie**.

Czwarta edycja (1988)

NAGRODY I STOPNIA: **prof. dr Jadwiga Klimaszewska** i **prof. dr Roman Reinfuss** — za całokształt dorobku naukowego i dydaktycznego w dziedzinie etnografii.

NAGRODA II STOPNIA: **Muzeum Rolnictwa im. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu** — za działalność wystawienniczą, kulturalno-oświatową oraz naukowo-badawczą.

NAGRODY III STOPNIA: **Donata Godlewska** i **Czesław Brodzicki** — za książkę *Łomża w latach 1794–1866*; **Ryszard Brykowski** — za opracowanie *Łemkowskiej drewnianej architektury cerkiewnej w Polsce, na Słowacji i Rusi Zakarpackiej*; **dr hab. Andrzej Staniszewski** — za *Recepcję kultury staropolskiej w regionie mazurskim na przestrzeni 350 lat*.

NAGRODA SPECJALNA: **Stanisław Chrzastowski**.

Piąta edycja (1989)

NAGRODA I STOPNIA: **prof. Helena Brodowska-Kubicz** — za dorobek naukowy i dydaktyczny w dziedzinie etnografii.

NAGRODY II STOPNIA: **dr hab. Barbara Falińska** — za dorobek naukowy i twórcze kontakty z ziemią łomżyńską; **Maria Kałamajska-Saeed** — za *Katalog zabytków sztuki województwa łomżyńskiego*.

NAGRODY III STOPNIA: **Marek Arpad Kowalski** — za książkę *Sztuka frasośliwa (1988)*; **Andrzej Woźniak** — za pracę *Kultura mazowieckiej wsi pańszczyźnianej XVIII i pocz. XIX (1988)*.

NAGRODA SPECJALNA: **Roman Świerzewski** — dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Bogutach-Piankach; **Urszula Dembicka** — za pracę *Krasnosielc i okolice w historii, zwyczajach i legendzie*.

Szósta edycja (1995)

NAGRODA I STOPNIA: **prof. dr hab. Bronisław Gołębiowski** — za zasługi dla pamiętnikarstwa i kultury wsi polskiej, a także ogromny dorobek naukowy.

NAGRODA II STOPNIA: **Andrzej Grzymkowski** — za dokonania w dziedzinie archeologii.

NAGRODA III STOPNIA: **dr Stanisław Pajka** — za osiągnięcia w ochronie i propagowaniu kultury kurpiowskiej.

WYRÓŻNIENIA: **dr Stanisław Chmielowski** — za dokonania w dziedzinie muzealnictwa; **dr Sylwester Czopek** — za kontynuację dzieła Glogera w dziedzinie archeologii; **Edward Klemens** — za działalność inspiratorską i badawczą w środowisku; **dr Edward Rymar** — za starania w dokumentowaniu historii Pyrzyc; **Jadwiga So-**

lińska — za twórczość ludową, **redakcja tygodnika „Gospodyni”** — za wieloletnią obecność na polskiej wsi i czynne wspieranie jej kultury.

Siódma edycja (1996)

NAGRODA I STOPNIA: **prof. dr hab. Roch Sulima** — znany badacz kultury ludowej i folkloru, antropolog kultury, autor wielu książek (m.in. *Folklor i literatura, Dokument i literatura, Literatura a dialog kultur* oraz *Antropologia codzienności*).

NAGRODA II STOPNIA: **prof. dr hab. Jan Malicki** — badacz relacji między historią, historią literatury a świadomością etniczną i narodową, popularyzator wiedzy o kulturze, autor wielu książek i haseł do *Encyklopedii górnośląskiej*, inicjator serii wydawniczej „Biblioteka Piśmiennictwa Polskiego”.

NAGRODA III STOPNIA: **Mikołaj Buszko** — dyrektor Hajnowskiego Domu Kultury, twórca, reżyser, aranżer i dyrektor Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Cerkiewnej w Hajnówce, organizator sesji naukowych i sesji dyrygenckich; **prof. dr hab. Wiesław Leśniuk** — dyrektor Instytutu Śląskiego w Opolu, znawca dziejów Śląska Opolskiego, badacz pogranicza kulturowego, ścierania się i przenikania kultur: polskiej, czeskiej, niemieckiej.

WYRÓŻNIENIA: **Krystyna Barszczewska** — twórczyni i długoletnia dyrektor Muzeum Górnictwa Węgla Kamiennego w Zabrze, skrzętny zbieracz eksponatów związanych z górnictwem, twórczyni skansenów górniczych; **dr hab. Józef Kazimierski** — działalnością zawodową i naukową związany z badaniami nad historią Mazowsza i Podlasia; zasługi w tworzeniu archiwów regionalnych, gromadzeniu dokumentacji historycznej, osiągnięcia naukowe i organizacyjne; **Bernard Kielak** — za rozległą działalność badawczą nad historią i kulturą regionu kurpiowskiego, kierowanie Muzeum Okręgowym w Ostrołęce i założenie Stacji Naukowej MOBN; **prof. dr hab. Zygmunt Szultka** — historyk, badacz problematyki kaszubskiej i pomorskiej, autor wielu książek, organizator festiwalu kaszubskich; **Edward Lewandowski** — etnograf, regionalista, autor książek, pomysłodawca konkursu *Mazowsze w starej fotografii*, redaktor rocznika „Studiów Mazowieckich”; **Józef Czajkowski** — dyrektor Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego w Warszawie, wieloletni animator życia kulturalnego, autor opracowań i publikacji, inicjator i założyciel Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego.

WYRÓŻNIENIA HONOROWE: **Krzysztof Rau i Teatr 3/4 ZUSNO** — pierwszy profesjonalny teatr Suwalszczyzny we wsi Zusno; **Państwowe Wydawnictwo „Wiedza Powszechna”** — za ogromne zasługi w popularyzacji wiedzy i upowszechnianiu kultury; **redakcja kwartalnika „Twórczość Ludowa”** — za dokumentację wszelkich przejawów folkloru, piśmiennictwa, sylwetek twórców i ich dokonań; **Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów** — za niezwykle bogatą i wszechstronną dzia-

łałość; **prof. Andrzej Strumiłło** — wybitny malarz, grafik, scenograf, poeta, żarliwy propagator sztuki, współzałożyciel zbiorów Muzeum Azji i Pacyfiku w Warszawie.

Ósma edycja (1997)

NAGRODA I STOPNIA: **prof. dr hab. Dorota Simonides** — za całokształt dorobku naukowego i pionierskie prace: *Współczesna śląska proza ludowa*, *Współczesny folklor słowny dzieci i nastolatków*, monografia *Folklor Górnego Śląska*.

NAGRODA II STOPNIA: **prof. dr hab. Jacek Kolbuszewski** — za książki, liczne studia i rozprawy, m.in. *Krajobraz i kultura. Sudety w literaturze i kulturze polskiej*; *Najpiękniejsze epitafia polskie. Wybór i opracowanie*; *Tatry i górale w literaturze polskiej*; *Przestrzenie i krajobrazy*; **Władysław Ogrodziński** — historyk, regionalista, muzealnik, publicysta, literat, badacz i popularyzator wiedzy o regionie, współzałożyciel Stowarzyszenia Społeczno-Kulturalnego „Pojezierze”, „Rocznika Olsztyńskiego” i Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego.

NAGRODA III STOPNIA: **Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajobrazowe, Oddział w Łomży** — jako spadkobierca myśli i poczynań krajoznawczych Zygmunta Glogera rozwija turystykę kwalifikowaną, organizuje rajdy piesze, Młodzieżowe Szkoły Turystyki Kajakowej, propaguje turystykę górską.

WYRÓŻNIENIA: **prof. dr hab. Anna Kowalska** — za ogromny dorobek naukowy, którego świadectwem są tomy *Atlasu gwar mazowieckich*; **Zofia Kaczor-Jędrzycka** — za organizowanie współczesnego ruchu polskich uniwersytetów ludowych, Fundacji Polskich Uniwersytetów Ludowych i redagowanie kwartalnika „Polski Uniwersytet Ludowy”; **Zygfryd Rekosz** — za zainicjowanie wielu przedsięwzięć kulturalnych na Mazowszu, m.in. sesji naukowych i literackich, sejmików regionalnych, serii wydawniczej „Zeszyty Regionalne”. Autor wielu opracowań i monografii.

WYRÓŻNIENIA HONOROWE: **Ewa Cywińska, Andrzej Lechowski, Ewa Wroczyńska, Ewa Rogalewska** z Muzeum w Tykocinie — za szczególne zasługi w dziedzinie kontynuacji i popularyzacji spuścizny Zygmunta Glogera; **Muzeum Etnograficzne we Wrocławiu** (Oddział Muzeum Narodowego we Wrocławiu) — za gromadzenie zabytków dokumentujących kulturę Dolnego Śląska, wpływy kultury polskiej, czeskiej, niemieckiej, serbołużycyjskiej.

Dziewiąta edycja (1998)

NAGRODA I STOPNIA: **Aleksander Jackowski** — za całokształt dorobku naukowego w dziedzinie antropologii kulturowej i redakcję kwartalnika „Konteksty. Polska Sztuka Ludowa”.

II NAGRODA: **prof. dr hab. Jerzy Bartmiński** — za całokształt liczących się w świecie dokonań w dziedzinie folklorystyki ze szczególnym uwzględnieniem *Słownika stereotypów i symboli ludowych* oraz zredagowanie ośmiu tomów *Etnolingwistyki*; **prof. dr hab. Bronisława Kopczyńska-Jaworska** — za całokształt półwiecznego dorobku naukowego.

WYRÓŻNIENIA: **dr Grażyna Dąbrowska** — za zasługi w badaniu i dokumentowaniu tańców polskich, wprowadzenie ludowości do „salonów wielkiej sztuki” oraz popularyzację arcydzieł tradycyjnej muzyki polskiej wsi, szczególnie kurpiowskiej; **Zygmunt Ciesielski** — animator kultury, inicjator Przeglądu Twórczości Bezimiennej; autor cenionej książki *Przeciw kresowi Kresów*, organizator etnograficznych badań terenowych; **Zygmunt Filipowicz** — za stworzenie i wieloletnie prowadzenie Muzeum Marii Konopnickiej w Suwałkach oraz za książki o Suwalszczyźnie i Marii Konopnickiej; **dr hab. Ryszard Juszkiewicz** — za stworzenie własnego muzeum historycznego w Mławie z unikatowym archiwum i księgozbiorem, popularyzację wiedzy o przeszłości dziejów północnego Mazowsza; **Kazimierz Brakoniecki** — za współtworzenie i kierowanie pismem „Borussia”, łączącym polską i niemiecką tradycję Prus Wschodnich (Warmii i Mazur).

WYRÓŻNIENIA HONOROWE: **prof. dr hab. Adolf Dygacz** — za szczególne zasługi w badaniach folklorystycznych, zebranie i opracowanie 12 tysięcy pieśni ludowych Śląska i Zagłębia oraz badanie i utrwalanie pieśni powstańczych i górniczych; **Wielkopolski Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego w Poznaniu** — za niekonwencjonalne kształtowanie tożsamości Wielkopolski; **Kieleckie Towarzystwo Naukowe** — za ogromne zasługi w badaniu, ochronie i rozwoju kultury na Kielecczyźnie; **Towarzystwo Miłośników Ziemi Strzyżowskiej** — za rozległą działalność wydawniczą, organizowanie Forum Kultury Kresowej i ogólny dorobek.

Dziesiąta edycja (1999)

NAGRODA I STOPNIA: **prof. dr hab. Franciszek Ziejka** — rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, wybitny historyk literatury polskiej, pisarz i autor wielu książek i sztuk teatralnych, m.in. *W kręgu mitów polskich*, *Złota legenda chłopów polskich*, *Studia polsko-prowansalskie*, *Nasza rodzina w Europie*.

NAGRODA II STOPNIA: **ks. prof. dr hab. Witold Jemielity** — autor książek i artykułów poświęconych dziejom Kościoła i historii szkolnictwa w Polsce północno-wschodniej; **prof. dr hab. Karol Daniel Kadłubiec** — autor książek, setek artykułów ukazujących bogactwo folkloru polskiego na Zaolziu i audycji radiowych i telewizyjnych.

NAGRODA III STOPNIA: **prof. dr hab. Teresa Smolińska** — w dorobku naukowym wiele artykułów i książek, m.in.: *Z wybranych problemów dawnej i współczesnej sztuki*

ki opowiadania; Rodzina o sobie. Folklorystyczny aspekt rodzimej tradycji kulturowej; Leszek Talko — za pracę ochraniającą skarby kultury polskiej i nieustanną promocję polskości w Towarzystwie Historyczno-Literackim i Bibliotece Polskiej w Paryżu.

WYRÓŻNIENIA: **dr Stanisław Ilski** — za rozpowszechnianie historii swojej małej ojczyzny, redakcję „Biezuńskich Zeszytów Historycznych” i założenie Muzeum Małego Miasta w Bieżuniu; **Muzeum Północno-Mazowieckie w Łomży** — za prowadzenie badań naukowych bliskich pasjom patrona nagrody — Zygmunta Glogera; **Polskie Radio „Białystok”** — za całokształt działań podejmowanych w ochronie dziedzictwa kulturowego i pobudzanie aktywności społecznej w regionie.

Jedenasta edycja (2000)

NAGRODY I STOPNIA: **prof. dr hab. Józef Borzyszkowski** — za całokształt działalności naukowej i społeczno-kulturalnej, szczególnie wśród Kaszubów; **prof. dr hab. Kazimierz Sopuch** — za całokształt twórczości artystycznej (poezja), pracy naukowo-badawczej i społeczno-kulturalnej.

NAGRODA II STOPNIA: **dr Arkadiusz Kołodziejczyk** i **Andrzej Stawarz** — za redakcję tomów *Kultury ludowej Mazowsza i Podlasia*, liczne książki autorskie i działalność społeczno-kulturalną.

NAGRODA III STOPNIA: **Helena Legowicz** — za propagowanie słowa polskiego i starania o przetrwanie mowy polskiej na Zaolziu.

WYRÓŻNIENIA: **Barbara Grązewicz-Chłudzińska** — za całokształt wieloletniej działalności kulturotwórczej; **Barbara Pacholska** — za wybitne osiągnięcia w animowaniu i inspirowaniu życia kulturalnego w obecnym województwie podlaskim; **Teresa Pardo** — za kultywowanie kurpiowskiej kultury ludowej; **ks. dr hab. Franciszek Woronowski** — za niestrudzoną pracę dydaktyczną i liczne publikacje książkowe z zakresu teologii i etyki chrześcijańskiej; **Wydawnictwo Dolnośląskie** — za wybitne osiągnięcia edytorskie, a szczególnie za ważną dla kultury polskiej serię „A To Polska Właśnie”.

Dwunasta edycja (2001)

NAGRODY I STOPNIA: **prof. Piotr Kowalski** — za wybitne osiągnięcia w dziedzinie folklorystyki antropologicznej; **prof. Włodzimierz Pawluczuk** — za całokształt dorobku naukowego w dziedzinie antropologii kulturowej, religioznawstwa i publicystyki.

NAGRODY II STOPNIA: **red. Tadeusz Kijonka** — za twórczość literacką i wybitną kulturalną działalność animatorską; **red. Sokrat Janowicz** — za dorobek twórczy i działalność publiczną na pograniczu kultury polskiej i białoruskiej.

NAGRODA III STOPNIA: **Wiktor Wołkow** — za utrwalanie ginącej przyrody regionu Podlasia w fotografii, a szczególnie za malowanie obiektywem rzek opisywanych przez Zygmunta Glogera.

WYRÓŻNIENIE: **ks. dr Jerzy Sikora** — za dokonania naukowe, publicystyczne, literackie i edytorskie, a także organizowanie i redagowanie pism katolickich.

Trzynasta edycja (2002)

NAGRODY I STOPNIA: **prof. Zbigniew Jasiewicz** — za osiągnięcia badawcze w zakresie etnologii polskiej i obcej oraz redakcję czasopisma „Lud”; **prof. Lucjan Turowski** — za wybitne prace badawcze poświęcone pedagogice społecznej oraz tradycjom uniwersytetów ludowych.

NAGRODA II STOPNIA: **prof. Lucjan Kocik** — za dorobek badawczy, publikacyjny i dydaktyczny w zakresie socjologii wsi polskiej i europejskiej.

NAGRODY III STOPNIA: **prof. Henryka Sędziak** — za badania i publikacje w zakresie gwaroznawstwa na Mazowszu i Podlasiu oraz organizację obozów gwaroznawczych; **red. Stefan Maciejewski** — za publikacje w zakresie krajoznawstwa, w tym licznych przewodników.

WYRÓŻNIENIA: **Henryk Władysław Pestka** — za prace na temat kultury fizycznej i jej upowszechnianie; **dr Barbara Konarska-Pabiniak** — za działalność redakcyjną i autorską oraz badania nad dziejami kultury, oświaty i życia społecznego na Mazowszu Płockim; **Jan Burakowski** — za badania regionalne nad ziemią sierpecką oraz redagowanie dwumiesięcznika „Sierpeckie Rozmaitości”; **ks. Henryk Kuczb** — za działalność charytatywną oraz na polu animacji życia kulturalnego.

Czternasta edycja (2003)

NAGRODY I STOPNIA: **prof. dr hab. Stanisław Siekierski** — za całokształt działalności naukowej i społeczno-kulturalnej oraz liczne publikacje książkowe; **prof. dr hab. Michał Gnatowski** — za osiągnięcia w badaniu i prezentowaniu najnowszej historii polskiej, a szczególnie za źródłowe opracowanie okupacji sowieckiej i książkowe upublicznienie źródeł sowieckich, a także redagowanie „Studiów Łomżyńskich”.

NAGRODY III STOPNIA: **dr Mirosława Jaworowska** — za badania i publikacje naukowe poświęcone świadomości obywatelskiej uczniów i studentów, uczestnictwu młodych w polityce, a także za działalność kulturalną w Zambrowie; **Zbigniew Romaniuk** — za publikacje w historycznych pismach polskich i zagranicznych, badania archeologiczne, redagowanie wydawnictw lokalnych, a przede wszystkim za edukacyjną działalność regionalną wśród młodzieży.

WYRÓŻNIENIA: **Kalina Zabuska** — za inicjatywę utworzenia „cmentarza cmentarzy”, ekumenicznego symbolu przeszłości Gdańska; **Zbigniew Fałtynowicz** — za redagowanie kwartalnika kulturalno-krajoznawczego „Jaćwież” i krzewienie życia kulturalnego; **Bożena Grabowska** — za twórcze oddziaływanie na środowisko, nowatorstwo w pracy oświatowej, redagowanie miesięcznika „Nauczanie Zintegrowane”; **Marzena Sadowska** — za pomysłowe prowadzenie Izby Muzealnej; **Jan Kulka** — poeta, prozaik, organizator życia literackiego w Kłodzku i Łomży (wyróżnienie pośmiertne). WYRÓŻNIENIA HONOROWE: **Maria Baliszewska** — za patronowanie narodowym zbiorom muzyki ludowej i tekstów ludowych, szczególnie za serię płytową Muzyka Źródle; **Fundacja Kresy 2000 z Nadrzeczca** — za popularyzację sztuk pięknych i zachowanie wartości dziedzictwa kulturowego.

Piętnasta edycja (2004)

NAGRODA I STOPNIA: **Janusz Odrowąż-Pieniążek** — za kierowanie Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza i za własną twórczość pisarską.

NAGRODY II STOPNIA: **prof. Janusz Jasiński** — za dorobek badawczy wybitnego znawcy stosunków ludnościowych na Warmii i Mazurach; **red. Romuald Mieczkowski** — za zasługi w podtrzymywaniu i rozwijaniu kultury polskiej na Litwie oraz utrzymywanie jej związków z kulturą litewską.

NAGRODY III STOPNIA: **prof. Cezary Obracht-Prondzyński** z Bytowa za pionierskie prace poświęcone dziejom kultury kaszubskiej; **Tomasz Brzeziński** — za stworzenie i prowadzenie ambitnego teatru Sivina II promującego nowe formy artystyczne.

NAGRODA SPECJALNA: **Zofia Mierzwińska-Szybka** — za wieloletnią działalność społeczno-oświatową oraz dorobek pisarski poświęcony tradycji uniwersytetów ludowych.

Szesnasta edycja (2005)

NAGRODA I STOPNIA: **prof. dr hab. Wojciech Wrzesiński** — za całokształt badań i studiów dotyczących stosunków polsko-niemieckich w XIX i XX wieku oraz organizację uniwersyteckiego środowiska naukowego.

NAGRODY II STOPNIA: **prof. dr hab. Teresa Wróblewska** — za prace z zakresu ruchu społeczno-kulturalnego na Pomorzu i propagowanie tradycji kulturalnych Polski za granicą; **dr hab. Robert Traba** — za stworzenie stowarzyszenia Wspólnota Kulturowa „Borussia”, redagowanie znaczącego kwartalnika o tej samej nazwie oraz za ważne publikacje książkowe, szczególnie za monografię *Wschodniopruskość*.

WYRÓŻNIENIA: **Jerzy Surwiło** — za działalność publicystyczną i opiekę nad polskim dziedzictwem kulturowym na Litwie; **dr Stanisław Kunikowski** — za wieloletnią

działalność kulturalną i badania nad dziejami ziemi kujawsko-dobrzyńskiej; **dr Jerzy Kijowski** — za wytrwałe badanie regionu kurpiowskiego, a szczególnie za najnowszą książkę *Dzieje Ostrołęki 1944–2004*; **Janusz Piotr Kopciał** — za wkład w rozwój życia kulturalnego w regionie suwalsko-mazurskim, liczne monografie miast.

Siedemnasta edycja (2006)

NAGRODA I STOPNIA: **prof. dr hab. Tadeusz Białecki** — za *Encyklopedię Szczecina, Słownik nazw fizjograficznych Pomorza Zachodniego* i inne publikacje ważne dla tradycji ziemi szczecińskiej i kultury polskiej.

NAGRODY II STOPNIA: **dr Stanisław Sroka** — za stworzenie Muzeum im. Edmunda Bojanowskiego w Grabonogu (Wielkopolska) oraz działalność wydawniczą; **Sławomir Konarzewski** — za opracowanie nowej, przylegającej do wyzwań współczesności, formuły działalności uniwersytetu ludowego.

NAGRODA III STOPNIA: **Doroteusz Fionik** — za działalność animatorską i wydawniczą, ochronę zabytków oraz stworzenie Muzeum Małej Ojczyzny.

WYRÓŻNIENIA: **prof. Henryk Bednarczyk** — za rewitalizację Sycyny, ojczystego gniazda Jana Kochanowskiego; **Wiktor Kabac** — za rozwijanie kultury artystycznej i promowanie młodych artystów; **dr Jacek Szczepański** — za stworzenie Muzeum Historycznego w Legionowie; **Krystyna Sobocińska** — za uczynienie z biblioteki placówki kulturotwórczej i oświatowej.

NAGRODY HONOROWE: **redakcja miesięcznika społeczno-kulturalnego „Śląsk”** w Katowicach — za systematyczne i obiektywne prezentowanie najważniejszych dokonań w sztuce i kulturze województw śląskiego i opolskiego, a także Zaolzia; **redakcja pisma polonijnego „Zarys”** — za zasługi w podtrzymywaniu i pielęgnacji języka polskiego w Niemczech.

Osiemnasta edycja (2007)

NAGRODA I STOPNIA: **prof. dr hab. Henryk Samsonowicz** — za ogromny wkład w rozwój polskiej mediewistyki, upowszechnianie wiedzy historycznej oraz bezinteresowne wspieranie inicjatyw społecznych, także w regionalnej Polsce.

NAGRODA II STOPNIA: **prof. dr hab. Ludwik Malinowski** — za dorobek w badaniach historii najnowszej, a szczególnie dziejów II RP.

NAGRODA III STOPNIA: **ks. mitrat Leoncjusz Tofiluk** — za zasługi dla rozwoju malarstwa religijnego i utworzenie jedynej w Polsce szkoły pisania ikon.

WYRÓŻNIENIA: **Henryk Gała** i **Jarosław Antoniuk** — za twórcze upowszechnianie kultury teatralnej; **Mikołaj Pawilcz** — za zasługi dla rozwoju kulturalnego środowiska

i edukacji ekologicznej; **Jaromir Szroeder** — za upowszechnianie folkloru i kultury kaszubskiej poprzez oryginalne inscenizacje sceniczne i plenerowe.

WYRÓŻNIENIE HONOROWE: **Krzysztof Pfeiffer** — za oryginalną twórczość fotograficzną, dokumentującą kultury pozaeuropejskie.

Dziewiętnasta edycja (2008)

NAGRODY I STOPNIA: **dr hab. Antoni Kuczyński**, prof. ucz. — za studia nad wkładem Polaków do rozwoju kulturalnego i gospodarczego Syberii; **dr n. med. Maciej Andrzej Zarębski** — za nowatorskie potraktowanie i upowszechnianie tradycji ziemi kieleckiej.

NAGRODA II STOPNIA: **o. dr Grzegorz Sosna**, proboszcz parafii prawosławnej w Rybołach — za studia dotyczące dziejów prawosławia na Białostocczyźnie.

WYRÓŻNIENIA: **Urszula Roslaniec** — za wkład w tworzenie rodzinnej historii Polski poprzez pamiętnikarstwo; **red. Henryk Maziejuk** — za prace o dziedzictwie kulturowym południowego Podlasia.

Dwudziesta edycja (2009)

NAGRODA I STOPNIA: **prof. dr hab. Piotr Eberhardt** — za osiągnięcia w dziedzinie geografii kultury Europy Środkowo-Wschodniej.

NAGRODY II STOPNIA: **red. Jerzy Domański** — za wnoszenie fermentu intelektualnego do publicystyki politycznej; **prof. dr hab. Irena Cecylia Maryniak** — za badania dialektologiczne pogranicza polsko-wschodniosłowiańskiego.

NAGRODA III STOPNIA: **dr Adam Wierciński** — za troskę o należyty poziom wydawnictw naukowych i publicystycznych.

WYRÓŻNIENIA: **Grzegorz Piotr Dudzik** — za inicjatywy służące ożywieniu życia kulturalnego w rejonach podwarszawskich; **Norbert Dariusz Tomaszewski** — za badania monograficzne nad historią Ciechanowca i okolic; **ks. dr Mieczysław Józefczyk** — za badania nad tradycjami kulturalnymi Elbląga i twórczy wkład w rozwój miasta.

NAGRODY HONOROWE: **prof. Francis T. Borkowski** — za osiągnięcia w dziedzinie popularyzacji polskiej tradycji muzycznej w Stanach Zjednoczonych; **doc. Jana Raclavská** — za budzenie zainteresowania polską kulturą na Śląsku Cieszyńskim.

Dwudziesta druga edycja (2011)

NAGRODA I STOPNIA: **prof. dr hab. Janusz Tazbir** — za ogromny dorobek w badaniu i upowszechnianiu historii kultury Polski na tle dziejów Europy.

NAGRODA II STOPNIA: **dr hab. Małgorzata Dajnowicz**, prof. ucz. — za wszechstronne badania dotyczące dziejów regionalnych Mazowsza i Podlasia.

NAGRODA III STOPNIA: **prof. dr hab. Andrzej Gawryszewski** — za badania nad dziejami ludności Polski i Warszawy.

WYRÓŻNIENIA: **Jerzy Derenda** — za osiągnięcia w badaniu historii i stworzenie monumentalnej monografii Bydgoszczy; **Leonarda Rewkowska** — za krzewienie polskości i obronę języka polskiego na Białorusi; **Kazimierz Cłapka** — za inspiracje i wdrożenie wielu ważnych przedsięwzięć kulturalnych dla Łomży i regionu; **dr hab. Jacek Knopek**, prof. ucz. — za dorobek dotyczący spraw polonijnych w Europie; **Krzysztof Braun** — za osiągnięcia w badaniu kultury Mazowsza.

WYRÓŻNIENIA HONOROWE: **Wojciech Giełżyński** — za publikacje popularyzujące wiedzę o Polsce i świecie; **Anna Jakubowska** — za cenne lokalne inicjatywy kulturalne ożywiające zainteresowanie różnymi dziedzinami kultury i sztuki; **Irena Koźmińska** — za zainicjowanie i prowadzenie kampanii Cała Polska Czyta Dzieciom; **dr Piotr Oszczanowski** — za krzewienie wiedzy o sztuce i kulturze Śląska.

Dwudziesta trzecia edycja (2012)

NAGRODA I STOPNIA: **prof. dr hab. Dariusz Rott** — za wybitne osiągnięcia badawcze w zakresie dziejów piśmiennictwa staropolskiego na Śląsku w XVI i XVII w.

NAGRODA II STOPNIA: **Krzysztof Burek** — za prace poświęcone dziejom Sandomierza i ziemi sandomierskiej.

NAGRODA III STOPNIA: **dr Sergiusz Leończyk**, animator ruchu polonijnego w Rosji — za upamiętnianie losów Polaków na Syberii.

WYRÓŻNIENIA: **Witold Banach** — za wszechstronne badania i opracowania historii Ostrowa Wielkopolskiego, a także stworzenie wielotomowej „Biblioteki Ostrowskiej”; **dr Beata Hebzda-Sołogub** — za pionierskie badania i opracowania powojennych dziejów ludności żydowskiej w powiecie dzierzoniowskim; **dr Edward Kopówka**, kierownik muzeum w Treblince — za badania dziejów męczeństwa i zagłady społeczności żydowskiej w Treblince; **Jacek Nazarko** — za odbudowę i przystosowanie zamku Zygmunta Augusta w Tykocinie do celów kulturalnych; **Marek Nazarko** — za inspiracje i wdrażanie wielu ważnych przedsięwzięć kulturalnych i gospodarczych w gminie Michałowo.

Dwudziesta czwarta edycja (2013)

NAGRODA I STOPNIA: **prof. Andrzej Strumiłło** — za wielowątkową twórczość artystyczną i promowanie wartości łączących środowiska i narody.

NAGRODA II STOPNIA: **dr Jolanta Eliza Żółtowska** — za wydobywanie i udokumentowanie specyfiki kulturowej regionu łowickiego.

NAGRODA III STOPNIA: **dr Jan Socha** — za działalność publicystyczną torującą drogę do przemian społeczno-politycznych w Polsce.

WYRÓŻNIENIA: **Janusz Borkowski** — za mecenat historyczno-kulturalny na Kujawach; **Jerzy Brzozowski** — za popularyzację sztuki, historii i literatury na Suwalszczyźnie; **dr hab. Helena Krasowska** — za prowadzenie i popularyzację badań nad wielokulturowością w Europie Środkowo-Wschodniej.

Dwudziesta piąta edycja (2014)

NAGRODA I STOPNIA: **prof. dr hab. Jan Miodek** — za szerzenie kultury języka i rozwijanie świadomości językowej Polaków.

NAGRODA II STOPNIA: **ks. prof. dr hab. Michał Marian Grzybowski** — za badania archiwalne związane z Mazowszem i twórczą współpracę ze środowiskami historycznymi.

NAGRODA III STOPNIA: **dr Tomasz Wiśniewski** — za dokumentowanie i popularyzowanie tradycji wielokulturowych na Podlasiu.

WYRÓŻNIENIA: **Aleksandra Hołubecka-Zielnicowa** — za pasję i zasługi w dokumentowaniu historii i kultury ziem pogranicza śląsko-wielkopolskiego; **red. Ryszard Marut** — za osiągnięcia w rozwijaniu prasy regionalnej i lokalnej na Mazowszu; **prof. dr hab. Dorota Krystyna Rembiszewska** — za badania nad gwarami Polski północno-wschodniej.

NAGRODA HONOROWA: **Stanisław Jan Rostworowski** — za kontynuowanie badań historią rodu Rostworowskich i podtrzymywanie pamięci o Zygmuncie Glogerze.

Dwudziesta szósta edycja (2015)

NAGRODA I STOPNIA: **prof. dr hab. Adam Czesław Dobroński** — za badania i popularyzację historii ziem północno-wschodniej Polski, w tym Łomży i ziemi łomżyńskiej.

NAGRODA II STOPNIA: **prof. dr hab. Stanisław Achremczyk** — za wybitne osiągnięcia w badaniu historii Warmii i Mazur.

NAGRODA III STOPNIA: **prof. dr hab. Piotr Borek** — za dokumentowanie wielokulturowego dziedzictwa Kresów.

WYRÓŻNIENIA: **Andrzej Cebula** — za społecznikowską pasję w dokumentowaniu tradycji ziemi sandomierskiej; **Wojciech Kowalczyk** — za ochronę i promowanie sztuki ludowej i tradycyjnych rzemiosł Podlasia; **Barbara i Adam Podgórcy** — za

działalność na rzecz zachowania i propagowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego Górnego Śląska.

WYRÓŻNIENIE HONOROWE: **Lucyna Janik** — za wieloletnią pracę społecznikowską, zwłaszcza na rzecz młodzieży.

Dwudziesta siódma edycja (2016)

NAGRODA I STOPNIA: **Krzysztof Czyżewski** — za dokonania twórcze w Ośrodku „Pogranicze — sztuk, kultur, narodów”.

NAGRODA II STOPNIA: **prof. dr hab. Janusz Szczepański** — za wszechstronne badania naukowe nad dziejami Mazowsza, popularyzowanie ich wyników i inspirowanie przedstawicieli młodego pokolenia.

NAGRODA III STOPNIA: **Kazimierz Kaczor** — za stworzenie specyficznego, środowiskowego uniwersytetu otwartego — Muzeum Regionalnego u Kaczorów.

WYRÓŻNIENIA: **dr Jacek Kurek** — za interdyscyplinarne i niekonwencjonalne działania na rzecz małej ojczyzny — wielokulturowego Śląska; **Gabor Lörintzy** — za efektywne zafascynowanie kulturą i historią Kurpiów; **dr Jerzy Sikorski** — za badania problematyki kopernikowskiej, tradycji historycznej i kulturowej Warmii i Mazur; **dr Barbara Wizimirska** — za pionierskie przedsięwzięcia wydawnicze przywracające pamięć o Falenicy, miejscu utraconej lokalnej pamięci; **dr Adam Wróbel** — za badanie i popularyzowanie ziemi dobrzyńskiej i kujawskiej.

WYRÓŻNIENIE HONOROWE: **Muzeum Północno-Mazowieckie w Łomży** — za godny pochwały trud krzewienia tożsamości ziemi łomżyńskiej.

Dwudziesta ósma edycja (2017)

NAGRODA I STOPNIA: **prof. dr hab. Jarosław Ławski** — za wkład w badania nad twórczością Zygmunta Glogera.

NAGRODA II STOPNIA: **prof. dr hab. Ryszard Kowalczyk** — za ochronę i popularyzację badań nad dziedzictwem regionu wielkopolskiego.

NAGRODY III STOPNIA: **Towarzystwo Naukowe „Pruthenia” w Olsztynie** — za badania nad dziejami dawnych ziem pruskich; **Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu** — za działalność wydawniczo-naukową.

WYRÓŻNIENIA: **Joanna Gierczyńska** — za utrwalanie śladów pamięci Muzeum Więzienia Pawiak; **dr Maria Lipok-Bierwiaczonek** — za popularyzowanie tradycji kultury ludowej Śląska; **Monika Franciszka Sienkiewicz** — za promowanie kultury polskiej w Islandii; **prof. dr hab. Andrzej Tyszka** — za działalność na rzecz małych ojczyzn, a w szczególności za zainicjowanie idei Mateczników Patriotyzmu i Kultury.

NAGRODA HONOROWA: **Biblioteka Śląska w Katowicach** — za ochronę dziedzictwa kulturowego Śląska.

Dwudziesta dziewiąta edycja (2018)

NAGRODA I STOPNIA: **Fundacja Polskich Uniwersytetów Ludowych w Warszawie** — za propagowanie i realizowanie nowoczesnej edukacji upowszechniającej różnorodne formy kultury regionalnej.

NAGRODA II STOPNIA: **prof. dr hab. Zdzisław Jerzy Adamczyk** — za badanie życia i twórczości oraz popularyzowanie wiedzy o Stefanie Żeromskim.

NAGRODA III STOPNIA: **prof. dr hab. Hanna Markiewicz** — za upowszechnianie wiedzy o Polskiej Macierzy Szkolnej na Kresach Wschodnich i troskę o obecny stan edukacji polskiej na Litwie.

WYRÓŻNIENIA: **dr Małgorzata Krystyna Frąckiewicz** — za działalność badawczo-organizacyjną w zakresie badań języka regionu łomżyńskiego; **Bożena i Wojciech Prus-Wiśniowscy** — za założenie i prowadzenie Muzeum Regionalnego w Górze Kalwarii; **Polski Uniwersytet na Obczyźnie w Londynie** — za starania o zachowanie polskiej tożsamości narodowej i aktywności naukowej w Wielkiej Brytanii.

WYRÓŻNIENIA HONOROWE: **dr hab. Lech Giemza** — za zainicjowanie i koordynowanie ogólnopolskiego projektu „Książka z plecaka”; **Muzeum Niepodległości w Warszawie** — za bogatą działalność muzealną i wydawniczą.

Trzydziesta edycja (2019)

NAGRODA I STOPNIA: **prof. dr hab. Aleksander Naumow** — za popularyzowanie piśmiennictwa starosłowiańskiego i tradycji wielokulturowej Polski Jagiellonów.

NAGRODA II STOPNIA: **Muzeum Przyrody w Drodzowie** — za umiejętne łączenie działań na rzecz ochrony środowiska naturalnego z ochroną dziedzictwa kulturowego.

NAGRODA III STOPNIA: **Dorota Sokołowska** — za aktywność w regionalnych mediach i promocję czytelnictwa.

WYRÓŻNIENIA: **Aleksandra Biniszewska** — za stworzenie i prowadzenie lokalnej placówki upowszechniającej wiedzę o dziedzictwie kresowym; **ks. Stanisław Drąg** — za upowszechnianie ikonoznawstwa w kulturze polskiej; **Magdalena Kalisz** — za aktywną animację kultury w środowisku Trójmiasta, zwłaszcza dzielnicy Gdańsk Wrzeszcz; **Elżbieta Suchocka** — za krzewienie wartości moralnych, patriotycznych i ideowych wśród młodzieży.

Trzydziesta pierwsza edycja (2020)

NAGRODA I STOPNIA: **prof. dr hab. Andrzej Jakubiak** — za znaczące osiągnięcia w popularyzowaniu dorobku kultury muzycznej, zwłaszcza w środowisku inteligencji technicznej.

NAGRODA II STOPNIA: **dr Marek Łuczak** — za duży wkład w zakresie pozyskiwania zaginionych dzieł sztuki i wyjaśnianie losów zaginionych zabytków na terenie Pomorza Zachodniego.

NAGRODY III STOPNIA: **dr Artur Gawel** — za badania nad budownictwem drewnianym i obrzędowością pogranicza Mazowsza i Podlasia oraz realizację autorskiej wizji muzeum; „**Rydlówka**”, **filia Muzeum Krakowa** — za działalność edukacyjną i popularyzatorską zakorzenioną w lokalnej tradycji.

WYRÓŻNIENIA: **Maria Danielska** — za upowszechnianie kultury krajów nordyckich na Śląsku; **dr Barbara Ogrodowska** — za wieloletnią popularyzację wiedzy dotyczącej polskiej kultury ludowej; **Piotr Brysacz** — za działalność publicystyczną i organizatorską w zakresie dialogu wschodniego.

Trzydziesta druga edycja (2021)

NAGRODA I STOPNIA: **dr hab. Dionizjusz Czubala, prof. ucz.** — za zainicjowanie i prowadzenie unikatowych badań folklorystycznych, zwłaszcza w zakresie polskich legend miejskich.

NAGRODA II STOPNIA: **prof. dr hab. Ryszard Kaczmarek** — za bogaty dorobek badawczy, redakcyjny i organizacyjny dotyczący historii Śląska i Niemiec.

NAGRODA III STOPNIA: **Wawrzyniec Kłosiński** — za długoletnie popularyzowanie ziemi łomżyńskiej, redagowanie i wydawanie publikacji regionalnych.

WYRÓŻNIENIA: **dr Elżbieta Ciborska** — za twórcze oddziaływanie na środowisko i serce, z jakim dokumentuje osiągnięcia wielu pokoleń młodzieży wiejskiej; **Krzysztof Chojnacki** — za niekonwencjonalny dorobek muzealniczy w dziedzinie etnografii; **Centrum Dokumentacji Zsyłek, Wypędzeń i Przesiedleń Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie** — za stworzenie oryginalnego zespołu badawczego zajmującego się ochroną materialnego i niematerialnego dziedzictwa świadków historii, w tym Sybiraków.

Trzydziesta trzecia edycja (2022)

NAGRODA I STOPNIA: **prof. dr hab. Kalina Bahneva** — za osiągnięcia w upowszechnianiu kultury polskiej w Bułgarii, wydobywanie polsko-bułgarskich związków kulturowych, wybitny dorobek naukowy, publicystyczny i translatorski.

NAGRODA II STOPNIA: **Karolina Cicha** — za popularyzowanie muzyki mniejszości narodowych w Polsce i poza granicami.

NAGRODY III STOPNIA: **prof. dr hab. Agnieszka Matusiak** — za znaczący wkład w upowszechnianie kultury Słowiańszczyzny Wschodniej i budowanie współpracy polsko-ukraińskiej; **dr hab. Krzysztof Sychowicz** — za pracę badawczą związaną z dziejami najnowszyimi regionu łomżyńskiego.

WYRÓŻNIENIA: **dr Krzysztof Skłodowski** — za popularyzację tradycji pogranicza polsko-litewskiego; **Stowarzyszenie Rodzin Powstańców Wielkopolskich** — za upowszechnianie tradycji zrywu powstańczego Wielkopolski.

WYRÓŻNIENIA HONOROWE: **Krystyna i Marek Wójtowicz** — za włączenie społeczności lokalnej w działania kulturalne; **Książnica Podlaska** — za upowszechnianie i pielęgnowanie tradycji glogerowskiej.

Trzydziesta czwarta edycja (2023)

NAGRODA I STOPNIA: **Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny** — za wprowadzenie tradycji Śląska na scenę światową.

NAGRODA II STOPNIA: **Wojciech Kass** — za stworzenie w leśniczówce w Praniu placówki o najwyższych wartościach artystycznych.

NAGRODA III STOPNIA: **dr Ewa Lewandowska-Tarasiuk** — za odkrywanie nowych oblicz polskości poza granicami kraju.

WYRÓŻNIENIA: **dr Barbara Sopot-Zembok** — za osiągnięcia w zakresie rozwijania edukacji regionalnej wśród młodego pokolenia; **Edyta Wiśniewska** — za podtrzymywanie dawnej tradycji rękodziela artystycznego; **Jacek Rutkowski** — za stworzenie jednego z najbardziej oryginalnych muzeów w Polsce.

XXXIV edycja

Organizatorzy:

Spółeczne Stowarzyszenie Prasoznawcze „Stopka”
im. Stanisława Zagórskiego w Łodzi

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

Narodowe Centrum Kultury

Partnerzy:

Podlaskie

Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego

Urząd Miejski w Łodzi

